

travelbook

Czechy północne

Bezdroża

Mistrzowska
ochrona **ERGO**
HESTIA®

Autorzy: Anna Bagińska, Marta Duda, Paweł Klimek, Izabela Krausowa-Żur, Dorota Kruzińska, Dominika Zaręba

Redaktor prowadzący: Łukasz Karolewski

Redakcja: Natalia Musiał

Korekta: Sylwia Paszyna

Skład: Sabina Binek

Opracowanie kartograficzne: Magdalena Krocak

Źródło danych kartograficznych: OpenStreetMap contributors;

www.opendatacommons.org/licenses/odbl

Okładka: materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepcz3>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie III

ISBN 978-83-232-5537-4

Copyright © Helion, 2019

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE CZECH PÓŁNOCNYCH _____	8
INFORMACJE PRAKTYCZNE _____	17
PRZED WYJAZDEM _____	19
Wybór czasu podróży _____	19
Źródła informacji _____	20
Formalności _____	21
DOJAZD _____	23
Samolotem _____	23
Pociągiem _____	23
Autobusem _____	25
Samochodem _____	25
NA MIEJSCU _____	26
Transport publiczny _____	26
Alternatywne środki transportu _____	27
Noclegi _____	27
Wyżywienie _____	28
Turystyka rowerowa _____	32
INFORMATOR A-Z _____	34
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE _____	39
KRAJOZNAWCZE ABC _____	41
Krajobrazy _____	41
Klimat _____	42
Przyroda _____	43
SPOŁECZEŃSTWO _____	47
Religia _____	48
Język _____	48
Gospodarka _____	50
KULTURA I SZTUKA _____	52
Architektura, rzeźba, malarstwo _____	52
Literatura _____	55
▶ Po czesku w domu _____	56
KUCHNIA _____	58

MORAWY PÓŁNOCNE I ŚLĄSK _____ 61

Beskidy Morawsko-Śląskie	64
Bruntál	67
Czeski Cieszyn	68
Frýdek-Místek	70
Fulnek	72
Jeseník	74
Jeseníki	78
Litovel	84
Moravská Třebová	90
Nowy Jiczyn	92
Opawa	97
Ostrawa	100
Štramberk	102
Szumperk	105

MORAWY ŚRODKOWE _____ 107

Brno	110
Brumov-Bylnice	117
Kromierzyż	118
Luhačovice	122
Morawski Kras	124
Ołomuniec	126
Slavičín	132
Węgierskie Grodziszczce	134
Vałašské Klobouky	139
Vsetín	140
Zlin	142

CZECHY WSCHODNIE _____ 145

Chrudim	148
Góry Orlickie	150
Hradec Králové	152
Litomyśl	156
Pardubice	160

KARKONOSZE I SKALNE MIASTA	163
Karkonosze	166
Náchod	169
Teplicko-Adrspaskie Skały	172
Trutnov	178
CZECHY PÓŁNOCNO-ZACHODNIE	183
Česká Lípa	186
Czeska Szwajcaria	188
► Wąwóz Edmunda i Wąwóz Dziki	194
Czeski Raj	196
Děčín	199
Góry Izerskie i Łużyckie	202
Jablonec nad Nysą	204
Liberec	206
Litomierzyce	210
Teplice	213
Turnov	214
Ujście nad Łabą	216
CZECHY ŚRODKOWE	217
Jiczyn	220
Kutná Hora	222
Kolín	228
Mielnik	229
Mladá Boleslav	232
Nymburk	234
Podiebrady	236
SŁOWNICZEK POLSKO-CZESKI	240
INDEKS	244

Spis ramek

Dni wolne od pracy _____	19	Brneńskie legendy _____	111
Czechy w internecie _____	31	Ołomunieckie twarożki _____	131
Kalendarium historyczne _____	46	Piwo DoktoR _____	159
Bożonarodzeniowe drzewko _____	49	Pierniki z Pardubic _____	160
Czeski wkład w leksykografię _____	50	Browar Trutnov _____	179
Ojcowie czeskiego przemysłu _____	51	O trutnovskim smoku _____	182
Leoš Janáček _____	71	Pisarz z kuflem piwa w ręku _____	234
Procesy czarownic _____	75	Lecznicze źródła _____	238

Spis map i planów

Morawy Północne i Śląsk _____	62–63	Hradec Králové _____	153
Morawy Środkowe _____	108–109	Pardubice _____	161
Brno _____	112–113	Karkonosze i skalne miasta _____	164
Kromierzyż _____	119	Czechy północno-zachodnie _	184–185
Ołomuniec _____	128–129	Czechy środkowe _____	218–219
Czechy wschodnie _____	147	Kutná Hora _____	222

Legenda

	Świątynia chrześcijańska (kościół, cerkiew, zbór)		Lotnisko
	Synagoga, inny obiekt związany z kulturą żydowską		Obiekt noclegowy dowolnego typu
	Meczet, inny obiekt związany z kulturą muzułmańską		Kemping
	Świecki obiekt zabytkowy		Obiekt gastronomiczny (dowolnego typu)
	Ruina trwała, obiekt archeologiczny		Supermarket, sklep, targ, bazar
	Muzeum, galeria		Kawiarnia internetowa, strefa Wi-Fi
	Inna atrakcja		Poczta
	Atrakcja przyrodnicza		Ośrodek zdrowia, szpital
	Atrakcyjny obiekt przyrody nieożywionej		Apteka
	Punkt informacji turystycznej		Policja
	Dworzec kolejowy		Inny obiekt (sklep, biuro, kasa itp.)
	Dworzec autobusowy		Plaża
	Stacja metra		Kąpielisko, basen
			Przystań promowa, port

OBIEKTY SAKRALNE

Katedra św. Barbary >
w Kutnej Horze
Unikatowe dzieło archi-
tektury gotyckiej, wpi-
sane na listę UNESCO.
Jest symbolem potęgi
i bogactwa miasta.

< Kościół Wniebowzięcia
NMP w Kutnej Horze
Największy i najbardziej
skomplikowany architek-
tonicznie budynek w Re-
publice Czeskiej.

Atrakcje Czech północnych

Kup książkę

Poleć książkę

Kościół św. Bartłomieja w Kolnie

Jego budowa rozpoczęła się w 1261 r. Był kilkakrotnie przebudowywany – na przebudowę w latach 1360–1401 pieniądze wyłożył sam cesarz Karol IV.

Rotunda św. Katarzyny w Czeskiej Trebovi

Kaplica pochodząca z 1. poł XIII w. jest jedyną zachowaną budowlą z okresu romańskiego w Czechach Wschodnich.

Katedra św. Wacława w Ołomuńcu

Katedra z XII w., neogotycki styl uzyskała pod koniec XIX w. Wieża południowa ma 100,65 m wysokości i jest drugą najwyższą wieżą kościelną w Czechach.

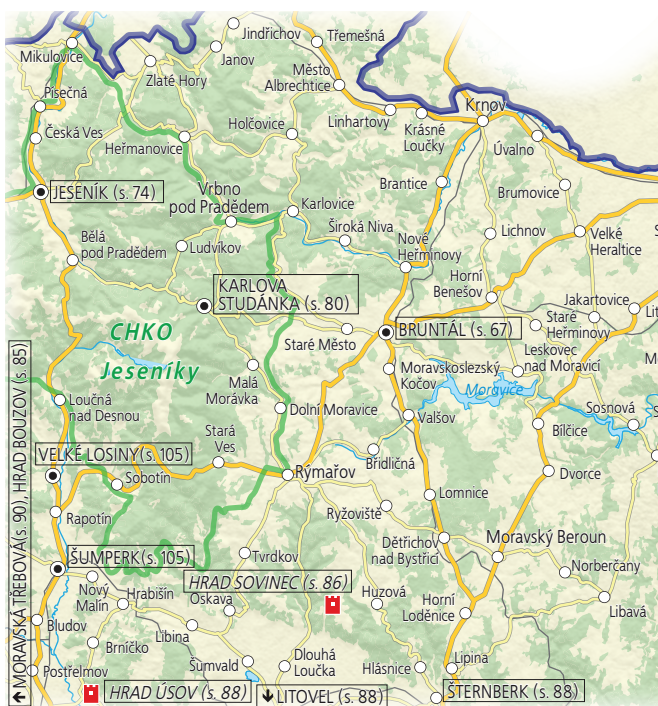
Kup książkę

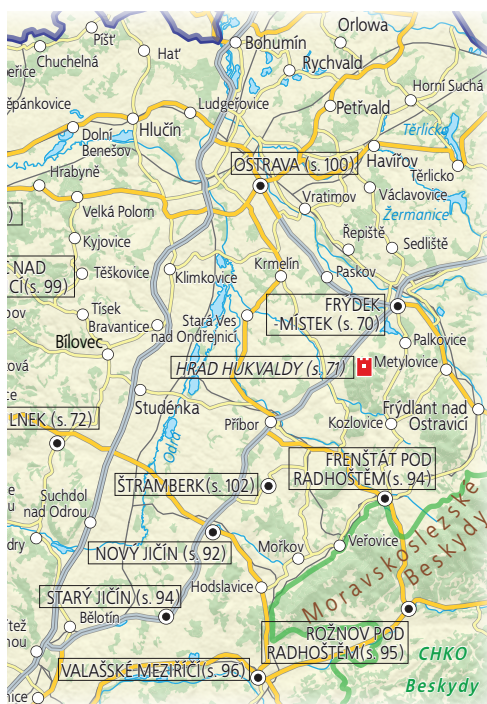
Poleć książkę

MORAWY PÓŁNOCNE I ŚLĄSK

Region ten jest bardzo specyficzny. Brak tu zabytków najwyższej klasy czy wyjątkowych miast. Niejednokrotnie turyści go pomijają. Niestety. Choć Śląsk to region przemysłowy do pewnego stopnia przypominający polski Górny Śląsk, otaczają go tereny bardzo atrakcyjne przyrodniczo.

W zachodniej części znajdują się Jeseníki. Te porośnięte prawie w 80% lasami góry, będące obszarem chronionego krajobrazu, to cel wypraw turystów zarówno w zimie, jak i w lecie – są odpowiednie na wędrowki oraz wspinaczkę. Stanowią równocześnie naturalną granicę między Śląskiem a Morawami. We wschodniej części ciągną się Beskidy Śląsko-Morawskie, które – podobnie jak Jeseníki – ze względu na swoje szczególne walory naturalne zostały uznane za obszar krajobrazu chronionego. Są one cenne także pod względem kulturowym, bo znajduje się tu obszar Velašsko zamieszkiwany przez górali wywodzących się od potomków bałkańskich pasterzy – Wołochów. Ich tradycję można poznać, zwiedzając skansen w Rožnovie pod Radhoštěm. Swoisty, godny poznania charakter ma również przemysłowy Śląsk, którego kulturę reprezentuje Ostrava.

Kup książkę

Poleć książkę

Beskidy Morawsko-Śląskie

Tylko niewielka część wielkiego łańcucha karpackiego leży na terytorium Republiki Czeskiej. Góry te, mimo że niewysokie, stanowią ciekawe urozmaicenie monotonnego i zurbanizowanego krajobrazu wschodnich Moraw i Śląska.

Beskidy Morawsko-Śląskie są najwyższym bastionem karpackim na zachodzie. Opisywany teren składa się z kilku grup: na zachodzie pasmo Vrchovické łączy się przez przełęcz Pindula z grzbietem Radgoszcza i Kněhyně. Dalej na wschodzie wyrastają wyspowe olbrzymy: Smrk, najwyższa w Beskidach Łysa Góra (1323 m

n.p.m.) i rozległy Travný. Granica czesko-słowacka biegnie pasmem Zadnich Gór na południowym zachodzie oraz grzbietem Połomów na wschodzie.

Miejscowi górale, nazywający swój region Walacją, są potomkami bałkańskich pasterzy, którzy wywędrowali we wczesnym średniowieczu ze swych siedzib na południu Europy i dotarli aż na zachodnie krańce Karpat. Przynieśli tu swą kulturę i sposób gospodarowania. Do dziś można dostrzec sporo śladów przeszłości: drewniana zabudowa wielu przysiółków z wołoskimi dzwoniczkami, ludzie chodzący od święta w ludowych strojach – takich samych na całej karpackiej góralszczyźnie. Warto odwiedzić skansen w stolicy Valaška; w Rožnovie pod Radhoštěm w letnie weekendy odbywają się folkowe parady: koncerty i pokazy dawnych rzemiosł.

WYCIECZKI W GÓRY

Najlepszą porą na wędrowkę jest słoneczna jesień, lato bywa deszczowe, a Beskidy robią się wtedy „mokrawsko-śliskie”. Szlaki są utrzymane wzorowo. Noclegi znajdziemy w licznych schroniskach i pensjonatach. Przedstawione dalej propozycje wycieczek opisują tylko najciekawsze miejsca w centrum gór.

TRASA 1. Na morawski Olimp

PRZEŁĘCZ PINDULA – RADGOSZCZ
(RADHOŠŤ) – PRZEŁĘCZ PUSTEVNY
– DIABLI MŁYN (ČERTŮV MLN) –
MARTINIÁK – DOLINA CZELADENKI
(5 GODZ.)

Wyruszamy spod leżącej na przełęczy Pindula restauracji Zbójnicka Koliba. Obok stoi typowa dla regionu wołoska dzwonnica – drewniana kapliczka. Na grzbiecie Czarnej Góry zaczynają się polany i stoi tam kolejna dzwonnica (1 godz.). Docieramy do kaplicy św. św. Cyryla i Metodego. Radgoszcz był ośrodkiem kultu pogańskiego boga Rade-gasta. Kaplica misjonarzy Słowiańszczyzny

symbolizuje zwycięstwo chrześcijaństwa nad dawnymi wierzeniami. Mijamy maszt telewizyjny oraz schronisko Radegast, by wędrując widokowym grzbieciem, po półgodzinie stanąć pod posągiem bożka, który jest symbolem miejscowej popkultury (jego podobiznę znajdziemy nawet na butelce doskonałego piwa z pobliskich Nošovic). Schodząc na przełęcz Pustevny, napotykamy altanę – Cyrylkę, gdzie wg tradycji ma być pochowany św. Cyryl. Gwarna przełęcz z kilkoma schroniskami jest głównym centrum turystycznym Beskidów (z przełęczy Pindula – 2,5 godz.). Zaprojektowane przez Słowaka Dušana Jurkoviča schroniska Libušin i Mamnka z końca XIX w. nawiązują do ludowej architektury – drewnianej. Na wysoką przełęcz można również wyjechać ze Średniej Beczwy samochodem. Dalej wybieramy jeden z dwóch wariantów: albo podążymy malowniczym trawersem za znakami czerwonymi, albo zdobywając Diabli Młyn, skierujemy się za znakami zielonymi na wschód. Oba szlaki spotykają się nieopodal schroniska Na Martiniaku, skąd za znakami żółtymi schodzimy do darmowego pola biwakowego w dolinę Czela-denki (woda pitna ze źródła – 5 min w dół doliny).

TRASA 2. Łysa Góra – wyżej już nie można

OSTRAWICA – GRZBIET LUKSZYŃCA
– ŁYSA GÓRA – PRZEŁĘCZ IWANCZENA –
MALENOVICE (4 GODZ.)

Udajemy się najpopularniejszym szlakiem czerwonym z centrum miejscowości, aby po godzinie marszu doliną Sepetnego Potoku dotrzeć do malowniczego osiedla Butorzanka. Osiągając grzbiet Łukszyńca, mijamy Ondraszkowe Dziury – rozpadliny skalne, w których wg legendy najślynniejszy czeski zbójnik Ondraszek, czyli Ondra Fuciman z pobliskich Janowic, ukrył nieprzebrane skarby. Nieco dalej zobaczymy pomnik postawiony w miejscu śmierci gospodyni schroniska, która zamarzła tutaj w głębokich śniegach. Po godzinie wędrówki rozległymi wyrębami stajemy na wierzchołku zwieńczonym masztem telewizyjnym. Imponująca panorama obejmuje Sudety (Góry Odrzańskie, Jeseníki z masztem na Pradziadzie oraz

Noclegi

- ◆ **Hotel Prosper**, Čeladná 246, tel.: +420 558440311, www.hotel-prosper.cz; dwójka od 1900 Kč.
- ◆ **Hotel U Holubů**, Čeladná 808, tel.: +420 558684060, www.uholubu.com; dwójka od 1750 Kč.

masyw Śnieżnika) i Tatry. Na zgłiszczach dawnego schroniska funkcjonuje bufet.

Ze szczytu za znakami niebieskimi idziemy na przełęcz Iwanczena, gdzie 200 m od szlaku czeka kolejna osobliwość – ogromny kamienny mur, upamiętniający pięciu skautów rozstrzelanych przez Niemców w 1945 r. Przyjaciele z drużyny usypali na przełęczy, miejscu ostatniej wspólnej wycieczki, niewielki kopczyk, który po latach rozrósł się do ogromnych rozmiarów. W stercie znajduje się przywieziony przez załogę statku kosmicznego Apollo kamień z Księżycy. Po 1,5 godz. dochodzimy do centrum Malenovic.

Droga wiedzie dalej przez Czeladną.

▼ Drewniany kościół na szczycie Radgoszcz

Kup książkę

Poleć książkę

Bruntál

Początki miejscowości sięgają XII stulecia. W 1213 r. Bruntálowi nadano prawa miejskie (magdeburskie) – jest to najstarsze miasto na ziemiach czeskich.

Podstawą rozwoju było wydobycie złota, srebra, a w XVI w. również rud żelaza. W 1621 r. (po bitwie pod Białą Górą) król Ferdynand II sprzedał Bruntál swojemu bratu Karolowi, mistrzowi zakonu krzyżackiego. W ten sposób dobra bruntalskie wraz z zamkiem znalazły się aż do wybuchu II wojny światowej w rękach krzyżackich.

WARTO ZOBACZYĆ

Na rynku stoi **ratusz** z 1572 r., przebudowany w XVIII w. **Słup morowy** wzniesiono w podzięce za koniec epidemii, która nawiedziła miasto w 1713 r. Do najciekawszych kamienic zalicza się niewątpliwie **Gabrielův dům** z XVI w. i barokowy dom nr 23 z XVIII w. Na Starym Mieście znajduje się najstarszy zabytek sakralny – **kościół Niepokalanego Poczęcia NMP** (*kostel Neposkvrněného početí Panny Marie*). Późnoromański portal wskazuje, że świątynię wzniesiono w 1. poł. XIII w. Dzisiejszy wygląd zawdzięcza przebudowie z 1787 r. Na nám. Žižky stoi nieco młodszy **kościół Wniebowzięcia NMP**, pochodzący

z 2. poł. XIII w., a rozbudowany i przebudowany w XIV, XVI oraz XVIII i XIX w. Na zachód od centrum, na Uhlířském vrchu, wznosi się XVIII-wieczny **kościół Opieki Matki Boskiej**, który postawiono, by uczcić zwycięstwo Kościoła katolickiego nad protestantami. Wewnątrz świątyni umieszczono cudowny wizerunek Marii Panny, kopię obrazu Lucasa Cranacha. Do kościoła prowadzi aleja lipowa o długości ok. 1 km, która powstała w latach 70. XVIII w.

Największą atrakcją jest **zamek** wstęp: V–IX codz. 9.00–17.00; X–IV wt.–nd. 9.00–16.00; bilet normalny 100 Kč, ulgowy 50 Kč; www.mubr.cz/zamek, wzniesiony w 2. poł. XV w., a 100 lat później rozbudowany w stylu renesansowym. W 1622 r. przejęli go Krzyżacy, którzy w latach 1766–69 dokonali przebudowy w stylu barokowym. Założenie zamkowe posiada niezwykle trójkątny rzut. Budowla została jakby wciśnięta w kąt, który utworzyły północne mury miejskie. Wewnątrz można obejrzeć komnaty, zbrojownię, bibliotekę oraz galerię obrazów. Mieści się tu również **Muzeum Regionálne** wstęp: V–IX codz. 9.00–17.00; X–IV wt.–nd. 9.00–16.00; bilet normalny 30 Kč, ulgowy 15 Kč; www.mubr.cz/za. Wokół rozciąga się park, w którym znajdują się m.in. baszta i 11 rzeźb z piaskowca.

Informacja turystyczna

- ◆ **Centrum informacji turystycznej**, nám. Míru 7; tel.: +420 554706525; www.mubruntal.cz; czynne: pn.–pt. 8.00–16.30, sb.–nd. (VII–VIII) 8.00–16.00.

Noclegi

- ◆ **Pensjonat U Kata**, Brothánkova 338; tel.: +420 554211749; www.restaurace-u-kata.cz; dwójka 1400 Kč. Trzy pokoje. Jest tu również restauracja.

- ◆ **Pensjonat Doušek**, Havlíčkova 8; tel.: +420 554712675; www.penzion-bruntal.cz; dwójka od 800 Kč. Pensjonat dysponuje 13 łóżkami.

Wyżywienie

- ◆ **Restauracja Biograf**, Požárníkú 134/20; tel.: +420 775859908; www.restaurace-biograf.cz.
- ◆ **Pizzeria Faraon**, Cihelní 2; tel.: +420 775377545; www.faraon-bruntal.cz.

Czeski Cieszyn

Český Těšín powstał stosunkowo niedawno, bo w 1920 r., kiedy decyzją Konferencji Ambasadorów Cieszyn został podzielony na dwa miasta: Cieszyn (należący do Polski) i Czeski Cieszyn (należący do Czech). Naturalną granicę stanowiła rzeka Olza. Stare centrum znalazło się po polskiej stronie, dlatego w latach 20. po czeskiej stronie wybudowano nowy rynek. Na terenie Czech znalazł się natomiast dworzec kolejowy, leżący na linii koszycko-bohumińskiej (lata 1869–71). Po zajęciu w 1938 r. przez Polskę Zaolzia miasto nazwano Cieszyнем Zachodnim, chociaż z Cieszyнем stanowiło całość, a Niemcy również traktowały Teschen jako jeden organizm miejski.

Obecnie w niespełna 30-tysięcznym mieście działa jedyna poza granicami Polski zawodowa polska scena teatralna, współtworząc wraz ze sceną czeską Teatr Cieszyński. Co roku w maju odbywa się tu

międzynarodowy festiwal teatralny pod hasłem „Bez granic”.

WARTO ZOBACZYĆ

Czeski Cieszyn nie może się pochwalić cennymi zabytkami. Na uwagę zasługują jednak **rynek z ratuszem** (1928) – przykład międzywojennego modernizmu oraz znajdujący się nieopodal kubistyczny **gmach polskiej szkoły** i liceum. W 1931 r. wzniesiono ze składek społecznych **hotel Polonia** – dzisiaj Piast, ówczesne centrum kulturalne polskiej mniejszości narodowej na Zaolziu. Idąc od granicy, po lewej stronie (na wysokości rynku), w budynku w stylu wiedeńskiego neoklasycyzmu (1884–85) mieści się **Muzeum Czeskocieszyńskie** **wstęp: V–IX codz. 9.00–17.00; X–IV wt.–nd. 9.00–16.00; bilet normalny 40 Kč, ulgowy 20 Kč; www.muzeumct.cz.**

▼ Rynek z ratuszem

Kup książkę

Poleć książkę

Informacja turystyczna

- ◆ **Centrum informacji turystycznej**, Štefánikova 17/27; tel.: +420 720 043697; www.ic-tesin.cz/; czynne: pn.–pt. 8.00–17.00, sb. 8.00–12.00.

Noclegi

- ◆ **Hotel Central**, ul. Nádražní 10; tel.: +420 55 8713113; www.hotel-central.cz/; dwójka 800–900 Kč. Blisko dworca kolejowego. Restauracja.
- ◆ **Hotel Piast**, ul. Nádražní 18; tel.: +420 792298141; www.piast.cz/; 550 Kč (bez

pościeli), 990 Kč (z pościelą). Naprzeciw dworca kolejowego.

Wyżywienie

- ◆ **Restaurace La Cascada**, ul. Nádražní 16/10; +420 55 8713113. Restauracja przy hotelu, ogródek letni.
- ◆ **Restaurace Havana**, ul. Slezská 1483; tel.: +420 55 8736864; www.pizzeriahavana.weebly.com. Gościniec i pizzeria.
- ◆ **Dobrá čajovna**, ul. Střelníční 18; tel.: +420 732977604; <http://www.czajka.cz/>; codz. 14.00–22.00.

OKOLICE

Z Czeskiego Cieszyna można nie tylko podziwiać panoramę Beskidów, lecz także łatwo do nich dotrzeć. Po podróży pociągiem w kierunku Żyliny (Słowacja) wysiadamy w Trzyńcu (Třinec) lub Jablunkowie (Jablunkov), skąd autobusem nietrudno dostać się do podgórszych miejscowości. Jest to okolica usiana pensjonatami i domami wypoczynkowymi. Z Trzyńca możemy dojechać autobusem do Oldřichovic, skąd

kolejka linowa wyjeżdża na Jaworowy szczyt (Javorový vrch), gdzie znajduje się **schronisko** (www.javorovy-vrch.cz). W zimie to miejsce oferuje doskonale stoki narciarskie.

Noclegi

- ◆ **Górskie chaty**: Girová, Mosty u Jablunkova 1; tel.: +420 55 8367724; www.chatagirova.cz/; Kozinec, ul. Oldřichovice 137; tel.: +420 55 8322322; www.kozinec.cz.
- ◆ **Turistická chata Severka**, Dolní Lomná 277; tel.: +420 558 330 051; www.severka.eu.

Kup książkę

Poleć książkę

Brno

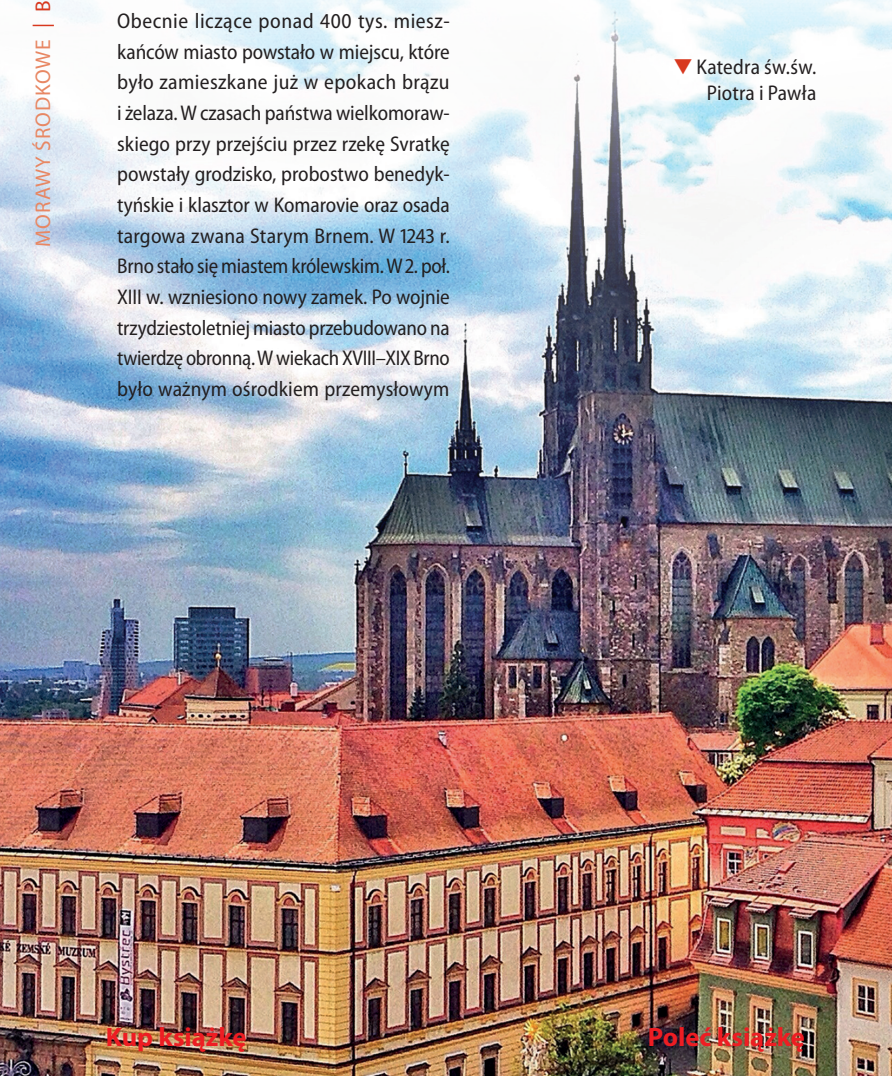
Największe miasto i jednocześnie stolica Moraw – zarówno administracyjna, jak i historyczna – to ważny ośrodek kulturalny, naukowy, a także turystyczny Czech, drugi najważniejszy w kraju.

Austro-Węgier (m.in. w 1814 r. uruchomiono pierwszą w monarchii maszynę parową, w 1839 r. do miasta dotarł pierwszy pociąg). Również po II wojnie światowej przemysł się rozwijał. Powstały nie tylko duże przedsiębiorstwa i fabryki odzieżowe, ale również zakłady przemysłu maszynowego (Zbrojovka, Zetor).

HISTORIA

Obecnie liczące ponad 400 tys. mieszkańców miasto powstało w miejscu, które było zamieszkane już w epokach brązu i żelaza. W czasach państwa wielkomorawskiego przy przejściu przez rzekę Svratkę powstały grodzisko, probostwo benedyktyńskie i klasztor w Komarovie oraz osada targowa zwana Starym Brnem. W 1243 r. Brno stało się miastem królewskim. W 2. poł. XIII w. wzniesiono nowy zamek. Po wojnie trzydziestoletniej miasto przebudowano na twierdzę obronną. W wiekach XVIII–XIX Brno było ważnym ośrodkiem przemysłowym

▼ Katedra św.św.
Piotra i Pawła

Brneńskie legendy

Będąc w pobliżu kościoła św. Jakuba, warto przyrzeć się wieży od strony południowej, a szczególnie gzymsowi nad oknem. Legenda mówi, że swego czasu budowano równolegle dwa kościoły – jeden na Petrovie, a drugi u Jakuba. Oczywiście każda ze stron starała się, by jej kościół wybudowano jako pierwszy. Pomimo że ci z Petrova dysponowali większą gotówką, prace u Jakuba posuwały się szybciej. Bogatsza strona nie chciała się z tym pogodzić i dlatego postarała się o nakaz natychmiastowego zaniechania robót przez mistrza kamieniarskiego budującego konkurencyjny kościół. Mistrz uprosił jednak władze, by pozwolono mu zakończyć pracę nad właśnie budowanym oknem. Łaskawie się na to zgodzono. Mistrz zrobił swoje i wyjechał z miasta. Jakież było jednak zdziwienie, kiedy owemu oknu przyrzano się nieco dokładniej. Zwieńczeniem okiennego łuku okazała się męska figurka wypinająca gołe pośladki w kierunku Petrova.

Uwagę turystów przyciąga smok wiszący w sieni brneńskiego ratusza. Mieszkańcy Trutnova twierdzą, że to założyciel ich miasta – Trut – zabił bestię i wypchaną podarował księciu Oldrzychowi, który zwołał w Brnie sejm. Inni twierdzą, że to zdobywcza krzyżacka, jeszcze inni, że dar sultana tureckiego. Ale mieszkańcy Brna wiedzą swoje – smok mieszkał nad rzeką Svatką i umiłał życie okolicznej ludności, pożerając wszystko, co wpadło mu w łapy. Zdesperowani rajcowie ustalili nagrodę pieniężną dla śmiałka, który zabije potwora. Długo nie można było znaleźć chętnego, aż w końcu w mieście pojawił się wędrowny czeladnik-rzeźnik. Wysłuchał mrozących krew w żyłach opowieści i poprosił o wolną skórę, którą napelnił wapnem, zawiązał nad rzekę, gdzie często odpoczywał smok, i czekał. Łakome zwierzę zjadło tak nieoczekiwany posiłek i popiło go obficie wodą z rzeki. Wapno zaczęło wrzeć, a smok nadymał się, nadymał, aż w końcu pękł. Rzeźnik dostał obiecaną nagrodę i wyruszył w dalszą drogę, a mieszkańcy Brna odetchnęli z ulgą.

Kup książkę

Poleć książkę

WARTO ZOBACZYĆ

Historyczne centrum Brna przecina arteria Masaryka – náměstí Svobody – Česká, dzieląca je na dwie części: zachodnią i wschodnią.

Część zachodnia jest zdominowana przez wzgórze Petrov. Idąc od dworca ul. Bašty w lewo i pod górę, dotrzemy do **katedry św.św. Piotra i Pawła** (*katedrála sv. Petra a Pavla*). Otacza ją wieniec kanonicznych domów oraz rezydencja arcybiskupia z gotycką kaplicą. Dzwony katedry wybijają południe o godz. 11.00! Skręciwszy w prawo do ul. Biskupskiej i Petruskiej, dochodzimy do Targu Warzywnego (*Zelný trh*). Na środku wznosi się barokowa **fontanna Parnas** (*kašna Parnas*) z XVII w.

Po południowej stronie znajduje się **klasztor Kapucynów** z wczesnobarokowym **kościółem Znalezienia Krzyża Świętego** (*kapucínský klášter s kostelem Nalezení sv. Kříže*). W kryptach klasztoru spoczywają z mumifikowane szczątki mnichów.

Po północnej stronie stoi natomiast XIII-wieczny **stary ratusz** (*stará radnice*). Nad wejściem zawieszono symbole miasta: koło oraz smoka-krokodyla. Ze zdobionych gotycki portal pięciu wieżyczek jedna jest przekrzywiona, została więc nazwana zwiędłym fiołkiem. Przy Dominikanskim náměstí jest usytuowany przyklasztorny **kościół św. Michała Archanioła** (*kostel sv. Michala Archandla*). Najstarsze części klasztoru zachowały romański charakter.

Interesująca jest również wschodnia część śródmieścia. Gdy skręcimy z placu dominikańskiego w prawo, znajdziemy się na náměstí Svobody, na którego północnej stronie stoi **słup morowy** z 1680 r. Dalej na północ, przy ul. Rašínovej, wznosi się **kościół św. Jakuba** (*kostel sv. Jakuba*) z XV–XVI w. z najwyższą wieżą w mieście (92 m).

Czeski Raj

Na południe od Karkonoszy i Gór Izerskich rozciąga się łagodnie pofalowane pogórze, zbudowane z płasko leżących piaskowców. W trójkącie Mnichovo Hradiště – Turnov – Jičín skały te tworzą ogromny zespół **skalnych miast**. Uwielbiający tę okolicę artyści nadali jej w XIX w. romantyczną nazwę **★ Czeskiego Raju (Český ráj)**. Kilkaset form

skalnych skupia się na trzech niewielkich obszarach tworzących miasta. Niedaleko Mnichovego Hradišta znajdują się Příhrazy, koło Turnova – Hruboskálsko, blisko Jičína zaś – Prachovské skály. Atrakcyjność tym miejscem zapewniają liczne ruiny zamków, m.in. pozostałości zamku Trosky i niezłe zachowany Kost (zob. str. 192–193).

▼ Piaskowe skały w Czeskim Raju

Kup książkę

Poleć książkę

Noclegi

W większości miejscowości znajduje się mnóstwo pensjonatów. Gęsta jest sieć kempingów – przeważnie leżą nad stawami, w których można się kąpać; najpopularniejsze miejscowości to Nová Ves, Jinolice, Prachov, Rokytnice i Hrubá Skála.

WYCIECZKI W GÓRY

Skalne labirynty wśród drzew dają możliwość zaszcucia się w leśniej głuszy, ale warto mieć ze sobą dokładną mapę.

TRASA 1. Wyżej się nie da

PŘÍHRAZY – MUŽSKÝ

Znajdujemy się w wysuniętej na południowy zachód części Czeskiego Raju. Najwyższym wzniesieniem jest bazaltowa kopuła Mužský, z której roztacza się cudowny widok. Otacza ją piaszkowcowa kra, na której krawędzi występują wspaniałe skały. Trasę najlepiej zacząć przy stawie w Novej Vsi. Stąd, idąc szlakami zielonym, czerwonym i żółtym, można w ok. 5 godz. zobaczyć najładniejsze miejsca: Drabské světničky, Hrázková roklé i Mužský.

Kup książkę

Połącz książkę

TRASA 2. Tajemnicze zamki

HRUBOSKÁLSKO

Położone na północy niedaleko Turnova Hruboskálsko wabi turystów zarówno pięknymi skałami, jak i ciekawymi zamkami – a są to Valdštejn i Hrubá Skála. Zwiedzanie można zacząć w Hrubej Skále. Okrężna trasa biegnie czerwonym, żółtym i zielonym szlakiem. Jej długość wynosi ok. 6 km (2–3 godz.).

TRASA 3. Skalne miasto

PRACHOVSKÉ SKÁLY

Prachovské skály należą do najpiękniejszych i najczęściej odwiedzanych partii Czeskiego Raju. Właśnie tutaj w XIX w. zaczęła się eksploracja turystyczna regionu.

▼ Prachovské skály

Kup książkę

Czeski Raj jest niemalże „pocięty” trasami rowerowymi. Każdy miłośnik dwóch kółek, nawet taki w trochę gorszej formie, znajdzie tu coś dla siebie. Na niektórych trasach wystarczą rowery szosowe, ale wygodniej i bezpieczniej będzie jeździć na rowerze górskim.

Dobrze jest rozpocząć trasę w Turnovie, gdzie na rynku znajdziemy drogowskazy dla turystów pieszych i rowerowych. Łącząc poszczególne szlaki, możemy dotrzeć do zamków Hrubá Skála, Valdštejn, Trosky, Kost i Valečov. Dodatkowe informacje o trasach, wypożyczalniach rowerów i serwisach znajdziemy na stronie www.cesky-raj.info.

Zwiedzanie skalnego miasta umożliwiają 3 trasy turystyczne, rozpoczynające się przy schronisku. Długość całej trasy nie przekracza 8 km (3 godz.).

SOBOTKA

To jeden z ośrodków Czeskiego Raju. Do ciekawszych zabytków należy **kościół św. Marii Magdaleny** z lat 1590–96, postawiony na miejscu wcześniejszej drewnianej świątyni. Wnętrze ma wystrój barokowy. Obok ratusza z 1668 r. stoi **dom rodzinny Fráni Šrámka**, czeskiego poety i pisarza.

Największą atrakcją jest okrągły **zamek Humprecht** wstęp: IV i IX sb.–nd. i święta 9.00–15.30; V–VI wt.–nd. 9.00–16.30; VII–VIII wt.–nd. 9.00–17.00; IX wt.–nd. 9.00–16.00; bilet normalny 80 Kč, ulgowy 40 Kč; www.humprecht.cz. Kazał go w latach 1666–68 wybudować Humprecht Černín z Chudenic.

Niedaleko Sobotki znajduje się **Mladějov**, z którego prowadzi wiele ścieżek turystycznych.

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Czechy północne

To doskonały cel zarówno krótkich weekendowych wypadów, jak i dłuższego pobytu. Naprawdę warto odwiedzić naszych południowych sąsiadów! Bogactwo przyrody wprawi w zachwyt, potężne zamki oszołomią, romantyczne ruiny nastroją do snucia opowieści o dawnych czasach. W urokliwych miasteczkach można odnaleźć prawdziwe perły architektury. To raj również dla miłośników górskich wycieczek. No i smak doskonałego wina i pysznej kuchni... Czego pragnąć więcej?

Góry, jaskinie i skalne miasta

Zamki i pałace

Kościoły, **zabytkowe kamienie**

i muzea

Fortyfikacje i budowle obronne

Winnice i ogrody

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-5337-4

Cena 26,90 zł